

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВЕТЕРИНАРНА ДЕОНТОЛОГІЯ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	211 Ветеринарна медицина.
Тип і назва освітньої програми	ОПП Ветеринарна медицина.
Курс, семестр	Курс – 6, семестр 11.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120 год., із яких: лекцій – 16 год., лабораторних – 24 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова (-и) викладання	Державна.
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет ветеринарної медицини, кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин.
Контактні дані розробника (-ів)	Киричко Олена Борисівна, кандидат ветеринарних наук, доцент ауд. 20 (навчальний корпус № 1) e-mail: olena.kyrychko@pdau.edu.ua, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/kyrychko-olena-borysivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік дисциплін, які передують її вивченню: Філософія, Історія та культура України, Фізіологія тварин, Патологічна фізіологія, Акушерство, гінекологія та біотехнології відтворення тварин, Оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія, Ветеринарна фармакологія, Внутрішні хвороби тварин, Епізоотологія, Ветеринарно-санітарна експертиза.
Компетентності	Загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та професії. ЗК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 7. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 8. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного, демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина. ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і

	<p>досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології, вести здоровий спосіб життя.</p> <p>ЗК 10. Здатність працювати в команді та навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>Фахові:</p> <p>ФК 1. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.</p> <p>ФК 2. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед фахівців, працівників галузі та населення.</p>
<p>Програмні результати навчання /</p> <p>Результати навчання</p>	<p>РН 1. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.</p> <p>РН 2. Узагальнювати та аналізувати інформацію щодо ефективності роботи ветеринарних фахівців різного підпорядкування.</p> <p>РН 3. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.</p>
<p>РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)</p>	
Здатність працювати в команді та навички міжособистісної взаємодії	
<p>МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p>	
<p>Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в тому, щоб здобувачі вищої освіти оволоділи теоретичними і практичними знаннями сукупності принципів і правил професійної поведінки лікарів ветеринарної медицини, розуміння необхідності бездоганного виконання своєї роботи, підвищення якості та ефективності діагностичної, профілактичної та лікувальної справи, ветеринарно-санітарної експертизи, недопущення помилок та браку у виконанні службових обов'язків.</p>	
<p>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p>	
<p>Тема 1. Загальні поняття про деонтологію у ветеринарній медицині.</p> <p>Тема 2. Взаємодія з людьми, як складова ветеринарної деонтології.</p> <p>Тема 3. Деонтологічні підходи до роботи лікаря ветеринарної медицини в залежності від напрямку діяльності.</p> <p>Тема 4. Деонтологічні вимоги до профілактики та діагностики хвороб тварин, лікування тварин.</p> <p>Тема 5. Біоетика у ветеринарній медицині.</p>	
<p>МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ</p>	
<p>Словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж), наочні (ілюстрування, демонстрування, спостереження), практичні методи (лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою: тезування, анотування, підготовка реферату), методи формування навчальних інтересів (створення ситуації інтересу навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), комп'ютерні, мультимедійні (використання мультимедійних презентацій).</p>	
<p>ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ</p>	
<p>Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання</p>	<p>Наведені у Додатку до силабусу</p> <p>Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування; - виконання лабораторних робіт; - виконання завдань самостійної роботи.
<p>ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ</p>	
<p>- щодо термінів виконання та перескладання</p>	<p>Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. У разі отримання незадовільної оцінки з дисципліни на іспиті здобувач вищої освіти має право на перескладання іспиту викладачу або комісії.</p>
<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці</p> <p>АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:</p> <p>https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.</p> <p>Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до</p>

	<p>захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/kodeksdobrochesnostinasayt.pdf) Політика академічної доброчесності: самостійність виконання завдань, посилання на використані джерела. Враховується: систематичність відвідування занять, своєчасність виконання навчальних завдань, повний обсяг їх виконання, якість виконання навчальних завдань, самостійність виконання, творчий підхід у виконанні завдань, ініціативність у навчальній діяльності.</p>
<p>- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ</p>	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять здійснюється у формі написання конспектів лекцій та виконанні рефератів.</p>
<p>- ЩОДО ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ / ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ</p>	<p>Можливе визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>- ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати оцінювання згідно порядку оскарження результатів контрольних заходів, який прописаний у Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p>	
<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Панько І.С. Професійна етика лікаря ветеринарної медицини. Біла Церква, 2006. 272 с. 2. Ковальова О.М., Сафаргаліна-Корнілова Н.А., Герасимчук Н.М. Деонтологія в медицині: підручник. Харків, 2014. 258 с. 3. Запорожан В.М., Аряєв М.Л. Біоетика та біобезпека: Підручник. К.: Здоров'я, 2013. 456 с. 4. Киричко О.Б. Курс лекцій з професійної етики лікаря ветеринарної медицини. Полтава, 2007. 56 с. 5. Киричко О.Б. Курс лекцій з дисципліни «Професійна етика». Полтава, 2015. 48 с. 6. Бердник В.П., Киричко О.Б. Методичні рекомендації для виконання самостійних робіт з дисципліни «Професійна етика». Полтава, 2015. 36 с. 7. Панько І.С. Методичні рекомендації: Деонтологічна підготовка лікаря ветмедицини. Біла Церква, 1996. 16 с. 8. Панько І.С. Служить людям ветеринарія: посібник. Київ: Урожай. 2005. 216 с. 9. Казаков Ю.М., Треумова С.І., Боряк В.П., Чекаліна Н.І., Трибрат Т.А., Шуть С.В., Деонтологія і етика в клінічній практиці. Частина 1.: навчальний посібник. Полтава, 2014. 213 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин». 2. Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження». 3. Малахов В. Етика: навчальний посібник. К.: Либідь, 2000. 382 с. 4. Маляр-Газда Н. М., Локота Є. Ю., Костенко С. Б. Етика та деонтологія у медицині : навч. посіб. Ужгород : УжНУ «Говерла», 2024. 163 с. 	

5. Ковальова О.М., Сафаргаліна-Корнілова Н.А., Герасимчук Н.М. Деонтологія в медицині: підручник. Харків, 2014. 258 с.
6. Гуральська С. В., Буднік Т. С., Пінський О. В., Кот Т. Ф., Захарін В. В., Євтух Л. Г., Шнайдер В. Л. Професійна етика лікаря ветеринарної медицини: дилеми, стрес, моральність. Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки, 2025. Т. 27. № 119. С. 46-50.
7. Яценко П.І. Мораль, лікарська етика і медичне право. *Український стоматологічний альманах*, 2016. № 2. С. 82 – 85.
8. Петровська Т. В., Курдибаха О. М. Конфліктологія: навч. посібник. К. : Видавець Позднішев, 2024. 193 с.
9. Тихомирова Є.Б., Постолювський С.Р. Конфліктологія та теорія переговорів. 2025. 240 с.
10. Основи біобезпеки та благополуччя тварин / Недосеков В.В., Блаха Т., Ситюк М.П. та ін. Ніжин, 2021. 252 с.
11. Копочинська Ю.В., Латенко С.Б. Основи деонтології: навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 87 с.
12. Спиця Н.В. Деонтологія в медицині. Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. 60 с.
13. Киричко О. Б., Титаренко О.В. Основні засади у забезпеченні добробуту тварин. *Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин*: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 23–24 листопада, 2022 р. Полтава, 2022. С. 75-76.
14. Титаренко О.В., Киричко О.Б. Біоетичні аспекти біобезпеки. Міжнародна науково-практична конференція «Біобезпека, захист та благополуччя тварин», 28 листопада 2023 р, м. Київ: Збірник матеріалів конференцій з ветеринарної медицини, Науково-методичний центр ВФПО. Київ, 2023. С. 74-77.
15. Киричко О. Б., Кулинич С. М., Шостя А. М., Титаренко О. В., Коломак І. О. Біоетичні аспекти благополуччя тварин в освіті та науці у період сучасних глобальних криз та конфліктів. *Education and science in the period of global crises and conflicts in the 21st century: collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California: GS Publishing Services, 2023. P. 327-331.*

Інформаційні ресурси

1. Панько І.С. Професійна етика лікаря ветеринарної медицини. URL: http://ni.biz.ua/7/7_16/7_163047_vvedenie.html
2. Ветеринарна деонтологія URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7899/1/Veterynarna%20deontolohiia.pdf>
3. Закон України «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1206-20#Text>
4. Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15#Text>

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин протокол від 24 грудня 2025 р. № 7.

Додаток до силябусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи студентів			Разом
	опитування	виконання лабораторних робіт	завдання самостійної роботи	
Тема 1. Загальні поняття про деонтологію у ветеринарній медицині.	8	7	5	20
Тема 2. Взаємодія з людьми, як складова ветеринарної деонтології.	8	7	5	20
Тема 3. Деонтологічні підходи до роботи лікаря ветеринарної медицини в залежності від напрямку діяльності.	8	7	5	20
Тема 4. Деонтологічні вимоги до профілактики та діагностики хвороб тварин, лікування тварин.	8	7	5	20
Тема 5. Біоетика у ветеринарній медицині.	8	7	5	20
Разом	40	35	25	100

Шкала та критерії оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
	<i>Опитування</i>

Кількість балів	Критерії оцінювання
7-8	Показано всебічні, систематичні і глибокі знання матеріалу теми. Засвоєно взаємозв'язок основних понять теми та їх значення для майбутньої професії. Проявлено творчі здібності у розумінні та використанні теоретичного матеріалу.
5-6	Показано достатнє знання матеріалу теми. Проявлено систематизований характер знань з питань теми. Відповіді на питання не повні.
3-4	Показано знання основного матеріалу теми. Відповіді на питання не повні. Допущено принципові помилки у виконанні передбачених програмних завдань.
1-2	Не достатні знання основного матеріалу теми.
0	Відсутність знань основного матеріалу теми або не відповідав, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
	<i>Виконання лабораторних робіт</i>
7	Активність у виконанні лабораторної роботи. Відмінне засвоєння матеріалу теми та демонстрація навиків.
5-6	Активність у виконанні лабораторної роботи. Добре засвоєння матеріалу теми та демонстрація навиків.
3-4	Задовільне засвоєння матеріалу теми та демонстрація навиків.
1-2	Не достатні знання основного матеріалу теми та виконання завдань лабораторної роботи.
0	Не виконував лабораторну роботу.
	<i>Виконання завдань самостійної роботи</i>
5	Високий рівень виконання самостійної роботи.
3-4	Достатній рівень виконання самостійної роботи.
1-2	Низький рівень виконання самостійної роботи.
0	Відсутність виконання самостійної роботи.